

PREDMETI RATNIH ZLOČINA PRED KOSOVSKIM SUDOVIMA (JUL - DECEMBAR 2022)

BILTEN | JUL - DECEMBAR 2022

Fond za humanitarno pravo Kosovo (FHPK), od završetka oružanog sukoba na Kosovu, posmatra suđenja za ratne zločine koja se vode pred sudovima na Kosovu. FHPK je u kontinuitetu objavljivao i objavljiavaće analize predmeta i biltene, koji će poslužiti široj javnosti da se bolje informiše o ovim sudskim procesima.

U ovom biltenu predstavljamo opšte podatke o sudskim procesima za ratne zločine na Kosovu, za period jul - decembar 2022. godine.

Tokom ovog perioda, pred kosovskim sudovima je održano dvadeset jedno (21) ročište na prvom i drugom stepenu. Sa druge strane, uhapšeno je još (3) osumnjičenih za krivično delo ratni zločin protiv civilnog stanovništva a istrage su u toku.

PRETHODNI POSTUPAK

PREDMET: TUŽILAC PROTIV EKREMA BAJROVIĆA

Ekrem Bajrović je uhapšen 19. oktobra 2022. godine pod sumnjom da je počinio krivično delo ratni zločin protiv civilnog stanovništva maja 1999. godine u selu Starodvorane/Staradran, Opština Istok/Istog. U to vreme osumnjičeni je bio policajac u policijskoj stanici u Đurakovcu/Gjurakoc.

Okrivljeni je u pritvoru, a istraga je u toku.

PREDMET: TUŽILAC PROTIV GAVRILA MILOSAVLJEVIĆA

Gavrilo Milosavljević je uhapšen 2. decembra 2022. godine zbog sumnje da je izvršio krivično delo ratni zločin protiv civilnog stanovništva, u vremenskom periodu između 1998-1999. godine na Kosovu. Okrivljeni je obavljao funkciju čuvara u zatvoru u Dubravi, a sumnja se da je učestvovao u maltretiranju i streljanju albanskih zatvorenika u zatvoru Dubrava.

Okrivljeni je u pritvoru, a istraga je u toku.

PREDMET: TUŽILAC PROTIV SLAĐJAN TRAJKOVIĆA

Sladjan Trajković je uhapšen 15. decembra 2022. godine pod sumnjom da je počinio krivično delo ratni zločin protiv civilnog stanovništva maja 1999. godine u selu Resnik/Reznik, Opština Vučitrn/Vushtrri i u gradu Vučitrnu/Vushtrri.

Okrivljeni je u pritvoru, a istraga je u toku.

PRVOSTEPENA SUĐENJA

PREDMET: TUŽILAC PROTIV ČASLAVA JOLIĆA

Dana 18. novembra 2022. godine Specijalno tužilaštvo Republike Kosovo (STRK) podiglo je optužnicu protiv okrivljenog, Časlava Jolića, zbog sumnje da je počinio krivično delo ratni zločin protiv civilnog stanovništva u periodu mart - maj 1998. godine, u selu Đurakovac/Gjurakoc, opština Istok/Istog. Okrivljeni se tereti da je, u svojstvu policijskog službenika, u saizvršilaštvu sa drugim licima učestvovao u batinanju tri albanska civila.

Dana 4. decembra 2022. godine je održano prvo saslušanje. Još uvek nije počeo glavni pretres u ovom predmetu.

Okrivljeni se od hapšenja nalazi u pritvoru.

PREDMET: TUŽILAC PROTIV DUŠKA ARSIĆA

Kancelarija STRK-a je 2. novembra 2022. godine podigla optužnicu protiv okrivljenog Arsića. Isti se tereti da je, u saizvršilaštvu sa drugim pripadnicima srpske policije i paravojnih formacija, u periodu rata na Kosovu, tačnije od januara do juna 1999. godine, učestvovao u proterivanju, pljački, oštećenju imovine i zlostavljanju albanskih civila u Prištini/Prishtinë i okolini.

Okrivljeni se sumnjiči da je 20. aprila 1999. godine u selu Butovac/Butovc učestvovao u streljanju Brahima Shale, na mestu zvanom „Makedonsko groblje“.

Istog dana i na istom mestu, okrivljeni je fizički i psihički maltretirao A. K (koji je u to vreme imao 15 godina), tako što ga je udario u leđa koristeći cev automatske puške. Dok su maltretirali A.K, ispaljeni su hici iz vatrenog oružja u pravcu Brahima Shale iz sela Trudna/Trudë.

Dana 10. novembra 2022. godine je održano prvo saslušanje. Još uvek nije počeo glavni pretres u ovom predmetu.

Okrivljeni se od hapšenja nalazi u pritvoru.

PREDMET: TUŽILAC PROTIV MUHAMETA ALIDEMAJA

Kancelarija STRK-a je 29. marta 2022. godine podigla optužnicu protiv okrivljenog Alidemaja zbog sumnje da je počinio krivično delo ratni zločin protiv civilnog stanovništva.

Okrivljeni se tereti da je u periodu od 24. marta do 11. juna 1999. godine, tokom oružanog sukoba na Kosovu, kao pripadnik srpskih policijskih i vojnih snaga, teško prekršio pravila međunarodnog prava protiv civilnog stanovništva i imovine, time što:

- se sumnja da je 28. marta 1999. godine u selu Izbica/Izbicë u opštini Srbica/Skënderaj, u saizvršilaštvu sa drugim pripadnicima srpskih vojnih i policijskih snaga, učestvovao i doprineo ubistvu 130 albanskih civila koji su prvobitno odvojeni od žena i dece.

- je 28. marta 1999. godine zajedno sa drugim pripadnicima srpskih policijskih i vojnih snaga, učestvovao u neljudskom postupanju, povredi telesnog integriteta i zdravlja, krađi i uništavanju imovine civilnog stanovništva u selu Izbica/Izbicë i okolnim selima, prvobitno primoravši silom albanske civile da se udalje iz svojih kuća, preteći im oružjem i okupljajući ih na livadi usred sela.

- se na istom mestu na kome su streljani albanski civili, posle dva (2) meseca, okrivljeni sa ostalim pripadnicima srpskih policijskih i vojnih snaga, vratio u selo da ekskavatorom ekshumira leševe i odveze ih u nepoznatom pravcu. Po završetku rata, većina ovih leševa nađena je u masovnim grobnicama u Batajnici u Srbiji, u selu Suvi Do/Suhodoll kod Mitrovice/Mitrovicë i u selu Nevoljane/Novolan nadomak Vučitrna/Vushtrri.

Na pretresu održanom 28. decembra 2022. godine stranke su iznele svoju uvodnu reč. Naredno ročište je nastavljeno 18. januara 2023. saslušanjem svedoka koje je predložilo tužilaštvo.

Okrivljeni se od hapšenja nalazi u pritvoru.

PREDMET: TUŽILAC PROTIV SVETOMIRA BAČEVIĆA

Sudsko veće Specijalnog odeljenja Osnovnog suda u Prištini/Prishtinë je 8. septembra 2022. godine okrivljenog Svetomira Bačevića oglasilo krivim za krivično delo ratni zločin protiv civilnog stanovništva. Okrivljeni je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od pet (5) godina jer je u periodu jul - avgust 1998. godine uzeo za taoca oštećenu Tigjë Kadrija u selu Belo Polje/Bellopojë Opštine Peć/Peja.

Obrana je izjavila žalbu na prvostepenu presudu, o kojoj Apelacioni sud nije odlučio do kraja 2022. godine.

PONOVA SUĐENJA NA PRVOM STEPENU

PREDMET: TUŽILAC PROTIV REMZI SHALE

Pri Odeljenju za teška krivična dela Osnovnog suda u Prizrenu, trenutno je u toku suđenje u predmetu protiv okrivljenog Remzi Shale, koji se tereti za krivično delo ratni zločin protiv civilnog stanovništva.

Kancelarija STRK-a je 19. oktobra 2016. godine podigla optužnicu protiv okrivljenog Remzi Shale za krivično delo ratni zločin protiv civilnog stanovništva izvršeno u saizvršilaštvu sa nepoznatim počiniocima tokom oružanog sukoba na Kosovu. Okrivljeni se tereti da je dana 26. juna 1998. godine u selu Dulje/Duhël, opština Suva Reka/Suharekë, upotrebom sile odveo Haxhi Përteshija iz svoje kuće, čije je telo nekoliko dana kasnije (01. jula 1998.) nađeno u blizini magistralnog puta u selu Dulje/Duhël, opština Suva Reka/Suharekë.

Tokom 2022. godine održano je ukupno šesnaest (16) sudskih ročišta. U ovom periodu je saslušano sedamnaest (17) svedoka, a tokom dva ročišta došlo je i do sučeljavanja nekolicine svedoka.

U periodu jul – decembar 2022. godine održano je osam (8) ročišta na kojima je saslušano osam (8) svedoka i okrivljeni je dao svoj iskaz.

PREDMET: TUŽILAC PROTIV ZORANA VUKOTIĆA (VUKOTIĆ IV)

Sudsko veće Specijalnog odeljenja Osnovnog suda u Prištini/Prishtinë u predmetu Tužilac protiv Zorana Vukotića-Vukotić IV, dana 11. novembra 2022. godine je na ponovnom suđenju doneo presudu, kojom je okrivljenog Vukotića oglasio krivim za izvršenje krivičnog dela ratni zločin protiv civilnog stanovništva. Okrivljeni je, kao pripadnik policijskih snaga rezervnog sastava MUP-a Srbije, 22. maja 1999. godine tokom rata na Kosovu u opštini Vučitrn/Vushtrri, u saizvršilaštvu sa drugim pripadnicima ove jedinice, učestvovao u proterivanju albanskog civilnog stanovništva, u vršenju fizičkog i psihičkog nasilja nad njima, a upotrebom nasilja i drugih vidova nečovečnog postupanja, izvršio je seksualno silovanje nad jednom ženom albanske nacionalnosti.

Okrivljeni je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od deset (10) godina. Odluka još uvek nije pravosnažna, stranke imaju pravo žalbe na drugom stepenu.

ODLUKE APELACIONOG SUDA

PREDMET: TUŽILAC PROTIV GORANA STANIŠIĆA

Sudsko veće Apelacionog suda u krivičnom predmetu protiv okrivljenog Gorana Stanišića, optuženog za krivično delo ratni zločin protiv civilnog stanovništva, nakon održane rasprave veća, odlučujući po žalbi branioca okrivljenog, dana 27. septembra 2022. godine, donelo je presudu kojom je delimično uvažilo žalbu branioca okrivljenog.

Žalbenom presudom je preinačena samo odluka o kazni, kojom je ovaj sud okrivljenom Stanišiću za krivično delo za koje je oglašen krivim, izrekao kaznu zatvora u trajanju od petnaest (15) godina.

Po nalaženju sudu, osuđeni Goran Stanišić je u svojstvu pripadnika rezervnog sastava policijskih snaga MUP-a Republike Srbije, u periodu od 15. i 16. aprila 1999. godine, kao deo širokog i sistematskog napada srpskih vojnih, paravojnih i policijskih snaga protiv albanskog civilnog stanovništva u selima Slovinje/Silovi i Trbovce/Tërbovc u opštini Lipljan/Lipjan, u saizvršilaštvu sa drugim pripadnicima ove jedinice, učestvovao u proterivanju albanskog civilnog stanovništva, i ubistvu trinaest (13) albanskih civila i ranjavanju A1.

NALAZI FHPK:

- Sudski savet Kosova mora preduzeti hitne mere kako bi u najkraćem mogućem roku počela četiri (4) suđenja za ratne zločine, na čiji se početak čeka pred Osnovnim sudom u Mitrovici/Mitrovicë.

-Vrhovni sud Kosova, kao najviša sudska instanca na Kosovu, koji je nadležan i za davanje pravnih mišljenja, mora, kada odlučuje o zahtevu za zaštitu zakonitosti u predmetu Tužilac protiv Gorana Stanišića izdati detaljnu i razumljivu odluku za stranke u postupku, u cilju unifikovanja kaznene prakse i maksimalnu kaznu zatvora za krivična dela ratnih zločina na Kosovu.

Ovde možete pročitati bilten za period januar – jun 2022. godine.

Izradu ove publikacije finansijski su podržali Savezno ministarstvo spoljnih poslova Švajcarske kroz projekat "Unapređenje procesa pomirenja kroz inkluzivan i holistički pristup suočavanju sa prošlošću na Kosovu" i Nacionalna zadužbina za demokratiju kroz projekat "Promovisanje dijaloga i istorijskog razumevanja".

Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Fonda za humanitarno pravo Kosovo i ni na koji način ne odražava stavove Saveznog ministarstva spoljnih poslova Švajcarske niti Nacionalne zadužbine za demokratiju..